

Borst-Eilers

om een nieuw onderhandelingsmodel voor de komende jaren. Het idee is dat de arbeidsproductiviteit uit de arbeidsvoorwaarden wordt gehaald en bij de sector zelf wordt gelegd. Als men productiviteit ontwikkelt, is dat prima. Maar dan kan men dat geld ook zelf behouden. Een stoorzender in de overheidsbijdrage is nu dat er altijd nog een soort productiviteitskorting wordt toegepast.

□

De heer **Lansink** (CDA): Voorzitter! Met de heer Van Boxtel ben ik van oordeel dat ons terughoudendheid past nu het gesprek over de arbeidsvoorwaarden nog loopt. Dat stel ik voorop. De minister heeft in antwoord op de vragen van de heer Marijnissen als het ware de drie vraagstukken ontkoppeld: de overschrijdingen van 1,6 mld., het plan van aanpak waarover vorige week is gesproken en het arbeidsvoorwaardenbeleid. Mijn vraag is: hoelang is die ont koppeling vol te houden? Die ont koppeling is op zichzelf begrijpelijk, maar komt volgens mij onafwendbaar op ons af. Bovendien vraag ik of de minister ons kan inlichten zodra het gesprek over het arbeidsvoorwaardenbeleid iets heeft opgeleverd. En ook als het te weinig heeft opgeleverd, vraag ik de minister informatie te verstrekken aan de Kamer.

□

Minister **Borst-Eilers**: Voorzitter! Het zijn natuurlijk wel te ont koppelen problemen. Maar uiteindelijk gaat het allemaal om guldens. In die zin zijn zij dus niet te ont koppelen. Zij hebben wel met elkaar te maken. Overschrijdingen hebben ook te maken met het structureel lage budgettaire kader in deze kabinetsperiode. Ik deel de analyse van de heer Lansink op zich wel. Maar nogmaals, wij hebben in het JOZ, onze begroting voor de premiegefinancierde sector, wel een substantieel bedrag opgenomen voor de primaire loonontwikkeling, rekening houdend met de ontwikkelingen in de markt en met de afspraken die wij voor twee jaar met werkgevers hebben gemaakt. Dat bedrag blijft, ondanks de overschrijdingen, onaangetaast omdat wij de arbeidsvoorwaarden een essentiële zaak vinden. Ik zeg tot slot heel

graag toe dat ik de Kamer zal inlichten zodra er duidelijkheid is.

□

Mevrouw **Vliegenthart** (PvdA): Voorzitter! Ik wil een vraag stellen aan de fracties van het CDA en de VVD. In hun verkiezingsprogramma's hebben zij een bezuiniging ingeboekt op de incidentele loonontwikkeling in de zorgsector. Wij voeren nu een discussie over de toekomstige loonruimte in de zorgsector. En wij weten allen hoe groot de knelpunten zijn op de arbeidsmarkt. Ik vraag mij af wat de argumentatie is van beide fracties om tot een dergelijke omvangrijke bezuiniging op de arbeidsvoorwaarden in de zorgsector te komen. Het gaat om zo'n 350 mln.

De **voorzitter**: Er is een vraag gericht aan de CDA-fractie. Wij hadden afgesproken bij de aanpassing van de reglementen om een persoon te noemen. Dat is altijd eenvoudiger dan een fractie. Ik heb begrepen dat de heer Lansink de vraag zal beantwoorden.

De heer **Lansink** (CDA): Waarschijnlijk doelt mevrouw Vliegenthart op de doorberekening van het CPB, waarin inderdaad bedragen zijn genoemd die hier en daar afwijken van wat in het verkiezingsprogramma staat, zeker bij de financiële vertaling in de eerste ronde. Ik ben nog aan het uitzoeken hoe dat zit. Vervolgens zat dit natuurlijk in de doelmatigheidscorrectie van 500 mln. die er aanvankelijk in stond. Die moet je vergelijken met die van de PvdA die vroeger overigens op 1 mld. is gesteld en die nu verlaagd is naar 300 mln. Wat dat betreft hebben wij allemaal een beetje boter op ons hoofd.

De heer **Van Boxtel** (D66): Wij niet.

De heer **Lansink** (CDA): Alle eer aan de heer Van Boxtel: hij niet. En een keer geen boter, is ook wel eens nuttig.

□

Mevrouw **Kamp** (VVD): Voorzitter! Incidenteel is afgeleid van het personeelsbeleid. Wij menen dat je een goed personeelsbeleid kunt voeren zonder incidenteel naar de marge te drukken.

Vragen van het lid Poppe aan de minister van Verkeer en Waterstaat, over **de acties bij de NS-verkeersleiding tegen de invoering van VPT en daarbij behorende reorganisatie alsmede van de samenhang van deze problematiek met de plannen voor concurrentie op het spoor.**

□

De heer **Poppe** (SP): Mijnheer de voorzitter! Vorige week zijn acties bij de NS-verkeersleiding in Breda en Roosendaal met hangen en wurgen voorkomen. Aanleiding voor de dreigende actie was de hoge werkdruk door reorganisaties en de invoering van een nieuw automatiseringssysteem. Voor alle duidelijkheid, de minister kan niet zoals haar collega van Binnenlandse Zaken, met haar handen omhoog gaan staan, omdat de NS-verkeersleiding direct onder haar verantwoording valt.

Het nieuwe treinbegeleidingssysteem "Vervoer per trein" wordt vanaf 1993 in stappen ingevoerd en zou in 1999 geheel operationeel moeten zijn. Maar in 1996 is de bezetting bij de verkeersleiding al teruggebracht omdat met het nieuwe systeem minder mensen nodig zouden zijn. Maar het VPT heeft nog veel kinderziektes. Het gevolg is: hoge werkdruk, frustraties, vrije dagen inleveren en onmenselijke werktijden. Voor de reizigers betekent dit onnodige vertragingen als er iets misgaat met de normale treinloop, bijvoorbeeld door een defect of een ongeluk. Overigens zijn deze gegevens allang bekend, want de heer Blauw heeft op 30 mei 1996 al schriftelijke vragen over deze problematiek gesteld. Ik vind dit alles zeer verontrustend en ik stel daarom de volgende vragen aan de minister.

1. Is het juist dat bij het besluit tot de ontwikkeling van het VPT-systeem in 1993 is uitgegaan van één geïntegreerd spoorwegbedrijf en dat de ellende nu onder andere het gevolg is van de koerswijzigingen met het uit elkaar trekken van de NS als één bedrijf?

2. Klopt het dat het personeelsbestand al is gebaseerd op de situatie alsof het nieuwe automatiseringssysteem volledig is ingevoerd, terwijl dit feitelijk nog niet het geval is?

De heer Fermina (D66)

3. Hoe is het mogelijk dat terwijl de problemen al twee jaar bekend zijn, ze nog steeds niet zijn opgelost? Het gevolg is grote werkdruk, onrust en frustratie onder de medewerkers en reizigers die in de kou staan.

4. Wat gaat de minister doen om de werkdruk weg te nemen en de bedrijfszekerheid van het spoor te garanderen?

Minister Jorritsma-Lebbink: Voorzitter! De vragen die de heer Poppe stelt, worden gesteld vanuit de gedachte dat de overheid inmiddels verantwoordelijkheid draagt voor het personeelsbeleid bij de NS. Dat is niet het geval. Het klopt dat wij de verkeersleiding financieren, maar daarmee is niet de verantwoordelijkheid voor het personeelsbeleid terzake van die afdeling overgedragen aan de Nederlandse overheid. Dat betekent dan ook dat ik alle vragen die de heer Poppe daarover heeft gesteld, niet kan beantwoorden. Dat is een zaak tussen werkgevers en werknemers bij de NS die, voorzover ik weet, inmiddels ook met het personeel in overleg is om de zaak op een goede manier op te lossen.

De heer **Poppe** (SP): Voorzitter! Ik

moet vaststellen dat de minister op mijn vragen gewoon geen antwoord geeft. Ik heb namelijk ook gevraagd hoe de minister garandeert dat de treinen straks weer op tijd rijden en dat het systeem goed functioneert. Ik heb het niet alleen over het personeelsbeleid gehad. Inderdaad, de overheid financiert. Die financiering heeft natuurlijk ook direct te maken met het personeel dat je daarvoor in dienst kunt nemen. Daarom heb ik nog een aantal aanvullende vragen.

De minister heeft in 1996 in antwoord op vragen van de heer Blaauw gezegd: "Ik zeg u toe dat ik mij de komende jaren via mijn afdeling spoorwegtoezicht op de hoogte zal houden over de voortgang van de verdere ontwikkeling van VPT. Zodra zich hierbij van belang zijnde structurele problemen manifesteren, zal ik u daarover informeren." Hoe kan het dan toch dat er na twee jaar nog steeds zo'n misère is, dat wij dat uit de krant moeten vernemen en dat de Kamer niet geïnformeerd is?

Is de minister bereid, zolang het nieuwe systeem niet optimaal werkt, meer mensen aan te laten trekken om de ongezonde werkdruk werkelijk te verlagen en de bedrijfszekerheid van het spoor weer op peil te brengen? Kortom, is de minister bereid erop toe te zien dat het nieuwe systeem gaat functioneren

zonder dat dit ten koste gaat van de gezondheid van de werknemers en zonder ongezonde werkdruk en werkstress?

Minister Jorritsma-Lebbink: Voorzitter! Er zijn mijns inziens geen belangrijke structurele problemen. Er zijn zeker invoeringsproblemen; die moeten worden opgelost. Dat is een taak van de Nederlandse Spoorwegen.

Of de Nederlandse Spoorwegen meer mensen zullen aantrekken om in de tussentijd de werkdruk weg te nemen, is een zaak van de Nederlandse Spoorwegen. Daar ga ik niet over.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Vragen van het lid Fermina aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, over **uitspraken van de minister voor Ontwikkelingssamenwerking inzake een oefenwedstrijd tussen Nederland en Nigeria en de standpunten van het kabinet ten opzichte van het Nederlandse voetbalelftal.**

De **voorzitter:** De minister van Buitenlandse Zaken is op verzoek van enkele fracties gevraagd ook bij dit debat aanwezig te zijn.

De heer **Fermina** (D66): Mijnheer de voorzitter! Mevrouw de staatssecretaris, wij kregen bijna het idee dat u ons aan het boycotten was, maar u bent er!

Voorzitter! Kranten, televisie en radio, zij staan er allemaal bol van. Iedereen praat over de oefenwedstrijd Nederland-Nigeria. D66 zit met een aantal onbeantwoorde vragen.

1. Hoe is sinds december 1995 het overleg geweest tussen de Nederlandse regering en de KNVB, respectievelijk de andere sportbonden, over het gevolg voor sportevenementen van de Europese boycot van Nigeria?

2. Wanneer heeft de staatssecretaris voor het eerst gehoord dat de oefeninterland Nederland-Nigeria gespeeld zou worden?

3. Wat was haar eerste reactie?